

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 34 (3)

IZDAN 1 SEPTEMBRA 1940

PATENTNI SPIS BR. 15988

Luckhardt Hans, Berlin - Dahlem, Nemačka.

Lorenz Anton, Berlin - Schöneberg, Nemačka.

Naslonjača koja se može udešavati za sedenje i ležanje.

Prijava od 9 aprila 1938.

Važi od 1 novembra 1939.

Naznačeno pravo prvenstva od 29 aprila 1938 (Nemačka).

Ovaj se pronalazak odnosi na naslonjače koje se mogu udešavati za sedenje i ležanje, kod kojih su delovi za sedenje, t. j. sedište, naslon za leđa i naslon za noge, međusobno vezani zglobovima, obešeni su pomoću zglobova o poprečnu osovinu na postoljnom ramu i zajedno sa jednim ili više vezujućih delova sačinjavaju jednu poluznu konstrukciju. Cilj ovog pronalaska pretstavlja poboljšana konstrukcija, laka za izradu i prosta u rukovanju kod koje bi pokreti pri podešavanju delova za sedenje bili prilagođeni fiziološkim potrebama čovečjeg tela i koja bi se mogla lako sklapati a s druge strane mogla bi se u domaćinstvu upotrebiti kao naslonjača za odmaranje.

Da bi se odgovorilo fiziološkim potrebama onaj deo naslona za noge koji sačinjava prednju stranu ili deo mnogougaone konstrukcije treba da bude kraći od onog dela naslona za leđa koji sačinjava naslon ili zadnji deo ili stranu.

Jedan od članaka mnogougaone konstrukcije koji se ne obrće oko ose u postoljnom ramu, vodi se po drugom delu postolja pomoću površina klizanja i to tako da kada se naslonjača okrene u nagnuti položaj zadnja strana sedišta spustiće se u odnosu na prednju stranu sedišta a naslon za noge podićiće se za ugao veći od ugla za koji se naslon za leđa spusti.

Da bi se obezbedilo lako sklapanje naslonjače postoljni ram mora da bude izrađen od delova koji se mogu sklapati, ali

se mogu izraditi i od čvrstih bočnih okvira tako udešenih da se mogu u celini ili jednim delom pokriti pločama, platnom, jastucima i t. d. tako da naslonjača izgleda kao naslonjača za odmaranje. Da bi se olakšalo sklapanje, da bi sklopljena naslonjača imala što manju debljinu zgodno je, da se s obzirom na razne dužine strana mnogougaone konstrukcije bar jednoj od zglavkastih veza ovog poligona da mogućnost klizanja u jednom od članaka koji sačinjavaju mnogougaonu konstrukciju i to u tolikom obimu da zbir rastojanje između zglavaka delova za sedenje, koje treba sklopiti u jednu ravan, bude približno jednak zbiru rastojanja između zglavaka na onim delovima za sedenje koje treba sklopiti u drugu ravan. Delovi postoljnog rama vezani međusobno zglavcima sklapaju se, kada se sedište podigne, u jednu od ovih ravni. Pokretni zglavak treba da se kreće prvenstveno u preseku koji istovremeno služi kao vodica za upravljanje kretanjem mnogougaone konstrukcije.

U izvodenju ove naslonjače sličnom jednoj naslonjači za odmaranje bočni delovi postolja koji sačinjavaju postolje dobijaju takode vodeći preoz koji upravlja kretanjem ili pomoćni vodeći članak. U položaju za sedenje naslonjača ima oblik naslonjače za odmaranje sa niskim naslonom za leđa koji podupire gornji deo tela normalno građenih lica samo do visine ramena. Prema ovom pronalasku ustrojstvo je tako sprovedeno da naslon za glavu koji se

nalazi uz gornji kraj naslona za leđa skraćuje celokupnu dužinu naslona za leđa i pri prelazu iz položaja za ležanje u položaj za sedenje približuje se sedištu tako da naslonjača u položaju za sedenje sačinjava jednu naslonjaču za odmaranje sa kratkim naslonom za leđa. Ovim se postizava da se pri prelazu iz položaja za sedenje u položaj za ležanje naslon za leđa produžuje prinudno do tolike dužine do naslona za glavu da u položaju za ležanje glave dobije naslon u dovoljnoj udaljenosti od sedišta; u suprotnom slučaju, za vreme prelaza u položaj za sedenje naslonjača dobija prinudno oblik naslonjače za odmaranje sa niskim naslonom za leđa.

U ovom slučaju poprečni nosač može da sačinjava gornju poprečnu šinu odvojenog rama koji se može pomerati u odnosu na naslon za leđa. Ovaj ram može da se obrće oko zglobova zajedno sa naslonom za leđa a kada se ovaj naslon za leđa naginje nazad može da se izgura iz gornjeg kraja naslona za leđa.

Ostale karakteristike ovog pronalaska videće se iz sledećeg opisa u vezi sa priloženim crtežima koji pokazuju razne primere izvođenja naslonjača prema ovom pronalasku.

U crtežima sl. 1 i 2 pretstavljaju izvođenje jedne sklopjive naslonjače u izgledu sa strane i u perspektivi.

Slika 3 pretstavlja u uveličanoj razméri napravu za stezanje i za ograničavanje pokreta gledanu odozgo.

Slika 4a, 4b i 9c pokazuju naslonjaču sa sl. 1 i 2 gledanu sa strane u raznim trenucima sklapanja kada se ona uhvati rukama za naslon za leđa i za sedišta.

Slike 5a, 5b i 5c pokazuju sklapanje iste naslonjače kada se ista uhvati za naslon za leđa i naslon za noge.

Slika 6 pretstavlja perspektivni izgled naslonjače za odmaranje u položaju za sedenje.

Slike 7 i 8 pretstavljaju šemu delova naslonjače za odmaranje u položaju za sedenje i za ležanje, pri čemu je naslon za leđa namešten tako da se okreće u zglobovima a sedišta klizi.

Slike 9 i 10 pretstavljaju šematski delove naslonjače za odmaranje u nešto izmenjenom obliku izvođenja, u položaju za sedenje i za ležanje.

Slika 11 pretstavlja još jedan oblik izvođenja kod kojeg je pomoćni članak ili vodica obešena o jednu posredujuću vodicu ili članak.

Slika 12 pretstavlja izmenu naslonjače pokazane na sl. 11.

Slika 13 pokazuje još jednu izmenu sa pokretnim naslonima za ruke,

a slika 14 još jednu izmenu.

U izvođenju pokazanom na slikama od 1 do 5 zadnje noge 1 i prednje noge 2 krutog postoljnog rama tako su međusobno spojene zglobovima na mestu 3 i tako su nagnute jedna prema drugoj da izgledaju kao račva ili viljuška. Naslon za leđa 4 učvršćen je za nogu 1 tako da se okreće oko nepomične obrtne ose 5, a u tački 6 spojen je zglobovima sa sedištem 7. Podlaktice 8 imaju prorez 9 koji služi kao površina klizanja za prednji kraj noge 1 snabdevene napravom za stezanje 10. Podlaktica 8 spojena je na mestu 12 sa naslonom za noge 11 a na mestu 19 sa naslonom za leđa 4.

Naprava za stezanje 10 upravlja kretanjem mnogougonaone konstrukcije koju sačinjavaju naslon za leđa 4, sedišta 7, naslon za noge 11 i podlaktica 8, pri čemu kraći članak ove konstrukcije sačinjava jedan deo naslona za noge 11.

Prevlaka sedišta 7 doseže napred samo do trake 13, a prevlaka naslona za noge 11 samo do gornjeg kraja trake 14. Ispod trake 13 nalazi se poprečna šina 15 koja služi kao drška.

Kao što se može videti u izgledu odozgo pokazanom na sl. 3 podlaktica 8 ima klinasto isečenu bočnu površinu 16 uz koju se naprava za stezanje može čvrsto pritegnuti. Klinasti izrez ide do nosa 17 ograničujući na taj najviše nagnuti napred položaj za sedenje pokazan punim linijama na sl. 1. Popuštanjem stežućeg zavrtnja 10 može da se omogući kretanje radi prelaženja u ma koji drugi položaj pri čemu činjenica da se zglavak 6 nalazi iza čvrste obrtne tačke 5 omogućuje prelaženje u položaj za ležanje iskorišćavanje same težine onoga ko sedi bez ikakve upotrebe mišićne snage. Ovo prelaženje u položaj za ležanje može uvek da se ograniči pomoću stezaljki 10 (kao što je pokazano isprekidanim linijama na sl. 1).

Sklapanje naslonjače može da se izvede na vrlo jednostavan način pokazan na sl. 4 i 5.

Slika 4a pokazuje naslonjaču u položaju za sedenje sa olabavljenim stežućim zavrtnjem 10. Jednom se rukom uhvati prečaga 18 na gornjem kraju naslona za leđa 4 a drugom rukom prečaga 15 na sedištu 7. Kada se naslonjača podigne noge 1 i 2 sklapaju se jedna preko druge kao što je pokazano na sl. 4b pri čemu obrtna tačka 19 naslona za leđa 4 klizi po prorezu 9 napred. Naslon za noge 11 sklapa se preko sedišta 7. Kao što se to može videti iz sl. 4c pojavljuju se samo dve ravni jedna po drugu od kojih jednu sačinjavaju naslon za leđa 4 i podlaktice 8 a drugu sedi-

šte 7 naslon za noge 11 i noge 1 i 2. Da bi se ovakvo sklapanje omogućilo zglobovi 12 i 5 izbačeni su u stranu za širinu delova postolja u odnosu na ravan jednog od članaka učvršćenog za njih.

Slike 5a, 5b i 5c pokazuju drugi način sklapanja pri kojem se jednom rukom hvata takode za naslonjaču za leđa 4 na mestu 18 ali se drugom rukom ne hvata sedište 7 nego naslon za noge 11. Naslon za noge prebacuje se naviše što ima za posledicu sklapanje prema sl. 5b za vreme kojeg tačka 10 u kojoj se steže klizi kroz prorez 9 napred i delovi jedne i druge ravni zauzimaju međusobni položaj pokazan na sl. 5c. Ovaj način sklapanja za koji nije potrebna veća širina naslonjače upotrebiće se prvenstveno onda kada naslon za noge prečagu za donove ili ako pokrivač ovog naslona ne dopušta sklapanje naslona za noge sa sedištem.

Umesto da za vreme sklapanja kroz prorez 9 klizi obrtna tačka 19 kroz taj prorez može da klizi obrtna tačka 12.

Zbog toga što se za vreme sklapanja na bilo koji način ruka ne mora da premešta a sva kretanja izvršuju se pod uticajem težine sklapanje naslonjača, na primer na brodu u slučaju da počinje da pada kiša zahtevaće za svaku naslonjaču samo po 2 do 3 sekunde.

Naslonjača za odmaranje pokazana na sl. 6 do 10 sastoji se iz delova za sedenje povezanih međusobno zglobovima, i to naslon za leđa 4, sedište 7 i naslon za noge 11. Čvrsti deo postoljnog rama sačinjavaju tapecirani i tkaninom prevučeni bočni delovi 21 i 21'. Naslon za glavu 23 nalazi se u odvojenom ramu 24 koji u vidu nekog sanduka obuhvata naslon za leđa 4.

Kao što se može videti iz šema na sl. 6 i 7 naslon za leđa 4 učvršćen je zglobovom 5 u vertikali 25 bočnih delova 21 i 21', dok se sedište 7 oslanja sa svake strane pomoću klizećih valjaka 26 na upornicu 26' koja služi kao površina klizanja. Pomoćna vodica 22 spaja naslon za leđa 4 sa naslonom za noge 11 tako da se dobija mnogougona vodeća konstrukcija sa nejednakim stranama. Ram 24 koji nosi naslon za glavu 23 učvršćen je pomoću zglobova 27 u bočnim delovima 21 i 21' i spojen je sa gornjim krajem naslona za leđa 4 pomoću klizećeg rukavca 28 koji klizi u prorezu 29 omotača 24.

Usled toga što je obrtna tačka 27 rama naslona za glavu 24 pomerena natrag i ispod obrtne tačke 5 naslona za leđa 4 pri prelazu iz položaja za sedenje pokazanog na sl. 7 u položaj za ležanje pokazan na sl. 8 naslon za glavu izvlači se daleko iza zadnjeg kraja sedišta 7 tako da u se-

dećem stavu naslonjača ima nizak naslon za leđa dok se u ležećem stavu pruža naslon celom gornjem delu tela računajući tu i glavu. Spoljni oblik ivice bočnih delova 21 i 21' određen je obimnim delovima 30 koji mogu da imaju ma koji oblik koji bi odgovarao željenom umetničkom stilu naslonjače. Samo se mora obratiti pažnja na to da u sedećem kao i u ležećem položaju ovi delovi pruže udobno mesto za naslanjanje ruku; ali u bočnim delovima 21 i 21' mogu da se predvide i naročiti nasloni za ruke.

U izvodenju pokazanom na sl. 9 i 10 sedište 7 učvršćeno je svojim zadnjim krajem u obrtnoj tački 31 u vertikali 25 a pomoćna vodica 22 snabdevena je klizećim valjcima 32 koji klize po poprečnoj upornici 33 koja sačinjava površinu klizanja. Usled niskog položaja ležišta vertikala 25 je donekle oslobođena opterećenja a konstrukcija bočnih delova olakšana i uprošćena. Sem toga naslon za leđa 4 i ram naslona za glavu 24 spojeni su međusobno parom vodica 34. Vodice 34 učvršćene su u svakom od delova 35 i 36 pomoću zglobova i vrše prinudno prenošenje kretanja između naslona za leđa i naslona za glavu na jedan način sličan prenošenju pomoću klizećih rukavaca i proreza u izvodenju pokazanom na sl. 7 i 8.

U izvodenju pokazanom na sl. 11 vođenje mnogougone konstrukcije izvedeno je pomoću pomične vodice 37 koja je na mestu 38 spojena zglobovom sa ramom 30. Na slobodnom donjem kraju pomoćne vodice 37 postoji rukav 39 u kojem može da klizi pomoćna vodica. Ostali delovi naslonjače su isti kao i na sl. 6 do 10.

U izvodenju pokazanom na sl. 12 kretanjem pomoćne vodice 22 upravlja članak 40 koji je na mestu 41 spojen zglobovom sa nepokretnim delom 42 rama 30. Sem toga spojni članak 40 spojen je zglobovom 43 sa pomoćnom vodicom 22.

Posredujuće vodice ili članci 37 (sl. 11) i 40 (sl. 12) nagnuli su nešto napred, kada je naslonjača udešena za sedenje, jer kad je stolica opterećena tačke 39 i 43 deluju na pomoćnu vodicu 22 i zbog toga se naslon za noge 11 mora uvući znatnom silom ispod prednje ivice sedišta.

U pokazanim izvodenjima naslon za noge 11 istovremeno sačinjava u sedećem položaju pokrivajuće jastuče naslonjače zahvaljujući kojem zglobovi, upornice i ostali delovi koji se nalaze ispod sedišta zaklonjeni su tako da se spolja ne vide.

U izvodenju pokazanom na sl. 13 podlaktica 44 sačinjava četvrti članak mnogougone konstrukcije i spaja naslon za leđa sa naslonom za noge 11. Ovaj članak

44 spojen je zglobovima 45 sa nepokretnim postoljnim ramom 21 a naslon za dela, zajedno sa sedištem 7 spojen je zglobovima 46 sa gornjim delom ovog rama 21. Članak 44 spojen je sem toga sa naslonom za leđa na mestu 47 pomoću proreza 48. Ovakvo ustrojstvo ima isto zgodno delovanje kakvo je malo čas bilo opisano, t. j. uvlači znatnom silom naslon za noge 11 ispod prednje strane sedišta kada je naslonjača zauzeta i iskorišćuje se kao naslonjača za odmaranje.

U izmeni pokazanoj na sl. 14 podlaktice 49 takode sačinjavaju četvrti članak mnogougonaone konstrukcije. Ove se podlaktice vode kod 51 jednim pomoćnim člankom 50 koji je zglobovom 52 spojen sa ramom 21. Nagnuti položaj ove pomoćne vodice 50 takode prouzrokuje uvlačenje naslona za noge 11.

Naslon za leđa 4 može da se nagne nazad i naslanja se na poprečnu šipku 53 rama 21 tako da ova šipka 53 pretstavlja kočnicu ili granicu za ležeći položaj naslona za leđa. Kod zgloba 51 predviđena je naprava za stezanje pomoću koje se delovi mogu zadržati u svakom položaju između položaja za sedenje i položaja za ležanje.

Patentni zahtevi:

1. Naslonjača koja se može podešavati za sedenje i ležanje i čiji su delovi za sedenje, t. j. sedišta, naslon za leđa i naslon za glavu međusobno spojeni zglobovima, obošani su pomoću zglobova o poprečnu osovinu postoljnog rama i povezani pomoću jednog ili više dopunskih članaka ili delova tako da sa njima sačinjavaju zglavkastu mnogougonaonu konstrukciju, naznačena time, što je ona strana (11 ili 22) mnogougonaone konstrukcije koja je spojena sa prednjom stranom sedišta (7) kraća od one strane mnogougonaonika koja sačinjava deo naslona (4) za leđa, a jedan od članaka (8) mnogougonaone konstrukcije, koji se ne obrće oko ose u postoljnom ramu, tako se vodi po drugom delu (1) postolja, da kada se naslonjača prebacuje u položaj za ležanje zadnji deo sedišta (7) se spušta u odnosu na prednji deo a naslon (11) za noge podiže se za ugao veći od ugla za koji se naslon (4) za leđa spušta, pri čemu se postolja može sagraditi od delova (1—2) koji se mogu sklapati ili može da se sastoji iz dva kruta bočna rama (21—21') prevučena drvenom lepenkom, jastucima, prevlakom i t. sl.

2. Naslonjača koja se može udešavati, prema zahtevu 1, naznačena time, što da bi se postiglo sklapanje delova (4—7—11)

za sedenje u dve paralelne ravni bar jedna (19 ili 18) od zglavkastih veza mnogougonaone konstrukcije koju sačinjavaju pokretni delovi za sedenje (4, 7, 11) može da se kreće u jednom od članaka (8) toliko da zbir rastojanja između zglobova delova za sedenje (7, 11) koji se imaju sklopiti u jednu ravan bude približno jednak zbiru rastojanja (6—19 i 19—12) između zglobova delova za sedenje (4, 8) koji se imaju sklopiti u drugu ravan, pri čemu se prednje i zadnje noge (1, 2) postoljnog rama koje su spojene zglobovom i podižu se istovremeno dovode u jednu od susednih ravni u kojima se nalaze delovi naslonjače.

3. Naslonjača koja se može udešavati, prema zahtevu 1 i 2, naznačena time, što se pokretan zglob (19) nalazi u prorezu (9) u jednom od članaka koji sačinjava mnogougonaonik, na primer u podlaktici (8), pri čemu ovaj prorez pretstavlja vodicu koja upravlja kretanjem mnogougonaonika.

4. Naslonjača koja se može udešavati, prema prethodnim zahtevima, naznačena time, što je površina koja se steže (16) i kojom prorez (9) klizi preko naprave za stezanje (10) na postoljnom ramu (1, 2) tako koso nagnuta da je u svakom srednjem položaju kretanje je moguće samo u jednom pravcu i nemoguće u drugom.

5. Naslonjača prema zahtevima 1 do 4, koja se može udešavati, naznačena time, što je zglob ili što su dva suprotna zgloba (5, 12) mnogougonaone konstrukcije pomereni unazad u odnosu na ravni delova za sedenje (8, 4) za otstojanje koje je uglavnom jednako debljini ovih delova.

6. Naslonjača prema zahtevima 1 do 5, koja se može udešavati, naznačena time, što se pokretni delovi naslonjače naslanjaju na upornice (26'—33) ili vertikale (25) u nepokretnom postolju tako da po njima mogu da se kotrljaju ili da klize.

7. Naslonjača prema zahtevu 1 i 6, koja se može podešavati, naznačena time, što se naslon za glavu (23) koji se pri prelazu iz položaja za ležanje u položaj za sedenje približava naslonu za leđa (4) tako da skraćuje celokupnu dužinu naslona za leđa, prilazi sedištu (7) tako da naslonjača u položaju za sedenje ima izgled naslonjače za odmaranje sa kratkim naslonom za leđa.

8. Naslonjača prema zahtevima 1, 6 i 7, koja se može udešavati, naznačena time, što naslon za glavu (23) sačinjava gornju prečagu odvojenog dela u obliku okvira (24) koji se može pomerati u odnosu na naslon za leđa.

9. Naslonjača prema zahtevima 1, 6 do 8, koja se može podešavati, naznačena ti-

me, što je okvir (24) koji nosi naslon za glavu (23) vezan za nepomični deo postoljnog rama (21) pomoću zgloba (27) koji je pomeren naniže i ili unazad u odnosu na obrtnu tačku (5 ili 31) naslona za leđa (4) i spojen prinudnom pokretnom vezom sa naslonom za leđa (4), na primer pomoću klizećih rukavica (28) ili članaka (34) tako da kada se oba dela naginju nazad naslon za leđa (4) klizi duž rama naslona za glavu (24) naniže.

10. Naslonjača prema zahtevima 1, 6 i 7, naznačena time, što je ram naslona za glavu (24) vezan sa nepokretnim postoljnim ramom (23) u blizini zadnjeg donjeg oslonca.

11. Naslonjača prema zahtevima 1, 6 i 7, koja se može podešavati, naznačena time, što se naslon za glavu klizi i vodi u ravni naslona za leđa (4) sa kojom se zajedno obrće u zglobu i pri naginjaju natrag, isteruje se iz naslona za leđa naviše, što se izvodi pomoću podesnog prenosnog uređaja.

12. Naslonjača prema zahtevu 1 ili 6, koja se može podešavati, naznačena time, što se pokretni delovi naslonjače (4, 7, 11) oslanjaju za vreme svoga kretanja na po-

moćne članke ili vodice (37, 40, 50) koji se nalaze iznad ili ispod sedišta (7).

13. Naslonjača prema zahtevima 1, 6 i 12, koja se može udešavati, naznačena time, što nepokretna klizeća vodica (33) sačinjava deo čvrstih ramova (21 i 21') koji se nalaze sa obeju strana pokretnih delova za sedenje (4, 7, 11), čiji gornji delovi sačinjavaju podlaktice naslonjače i koji su sa spoljnih strana pokriveni pokrivačima ili prevlakom.

14. Naslonjača prema zahtevima 1, 6 i 12, koja se može udešavati, naznačena time, što se pomoćni članak ili vodica (22) oslanja na posredujući članak ili vodicu (37, 40, 50) preko nepokretnog zgloba na ramu (21—30) koji se nalazi sa spoljne strane ravni pomoćnog članka (22) ali u mnogougonaoniku zglobova.

15. Naslonjača prema zahtevima 1, 6, 12 i 14, koja se može udešavati, naznačena time, što je položaj zgloba (38, 41) posredujućeg članka (37, 40) pomeren u odnosu na položaj zgloba pomoćnog članka (22) tako da kad se naslonjača nalazi u položaju za sedenje opterećenje koje deluje na delove za sedenje deluje na mnogougonaonu konstrukciju tako da se slobodni kraj naslona za noge (11) uvlači nazad ispod sedišta (7).

Fig. 1

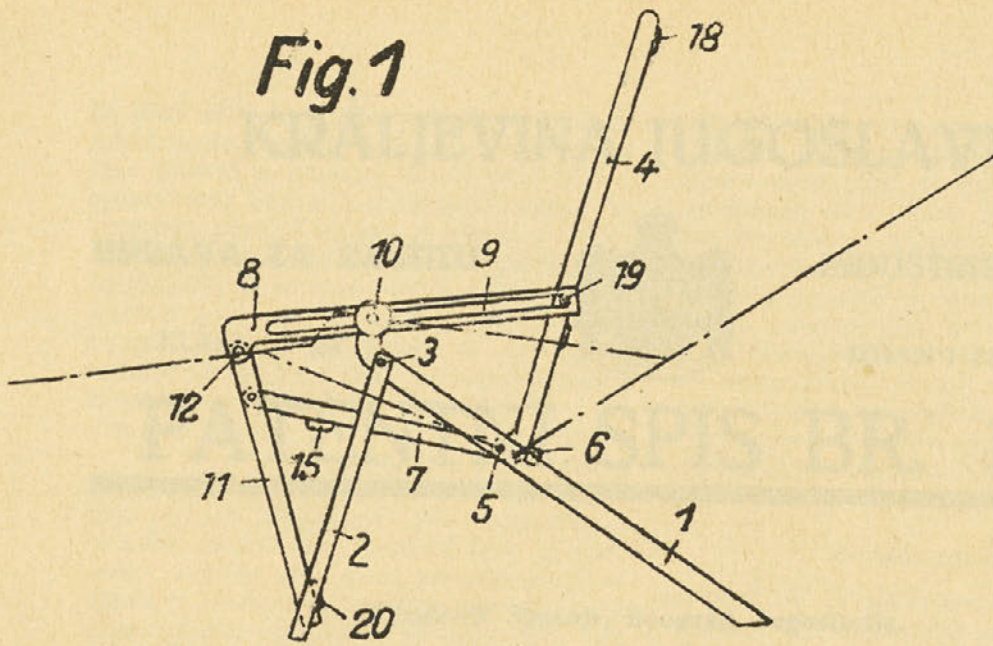

Fig. 2

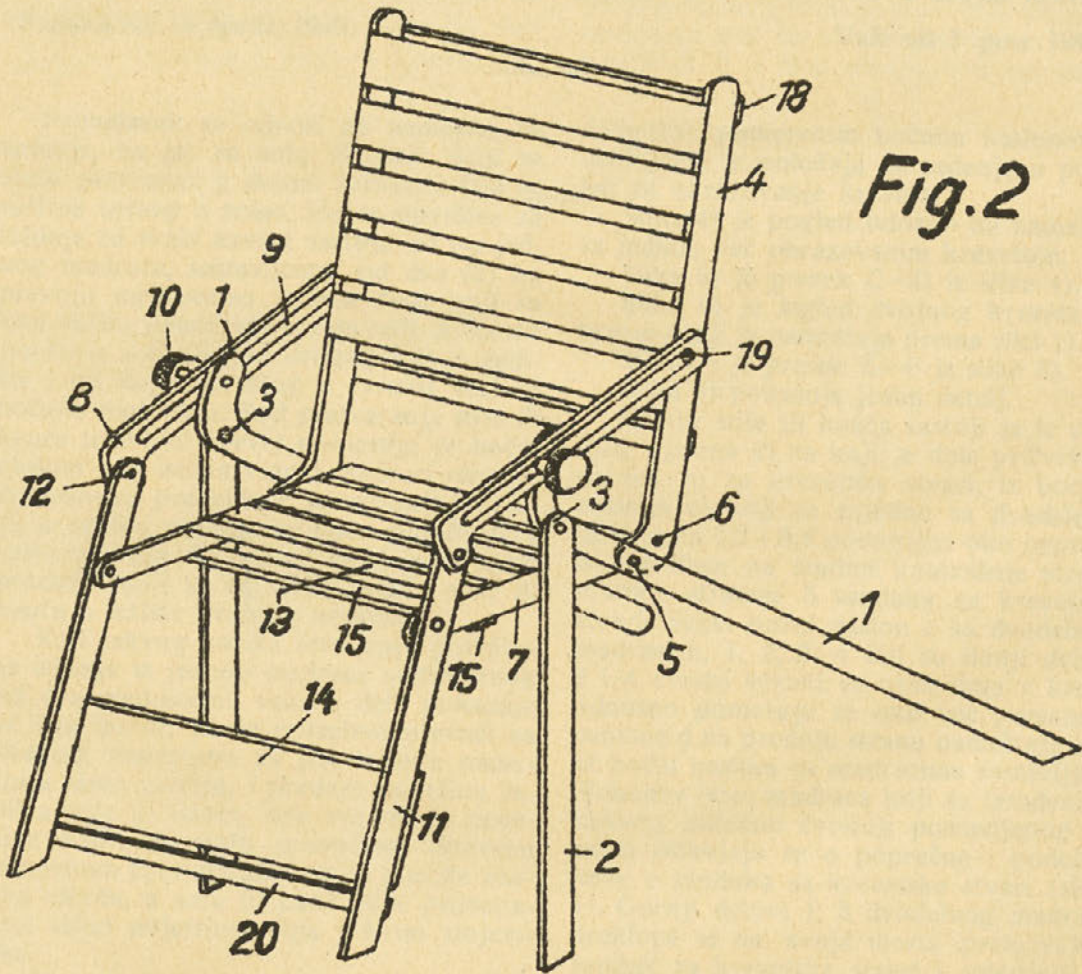

Fig. 3

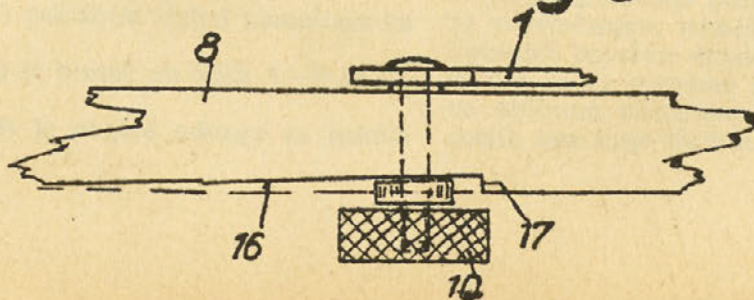

Fig. 4a

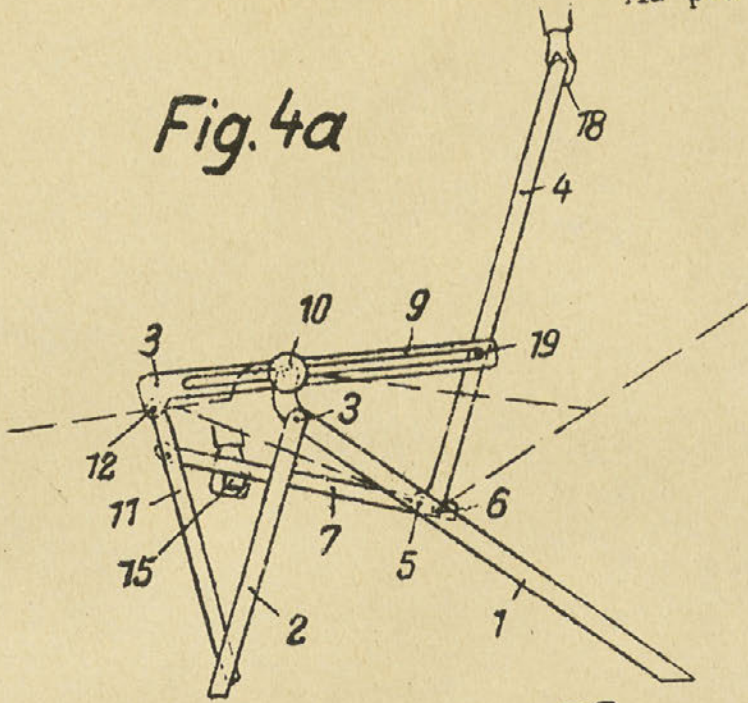

Fig. 4b

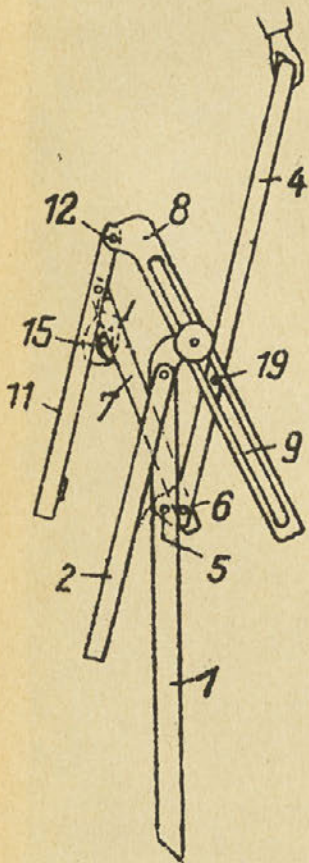

Fig. 4c

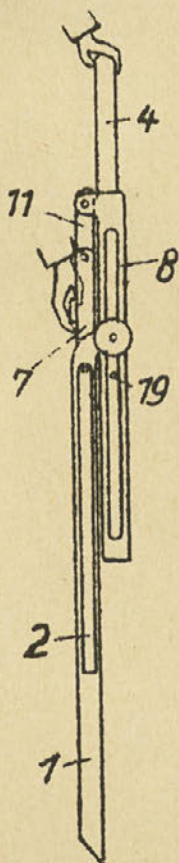

Fig. 5b

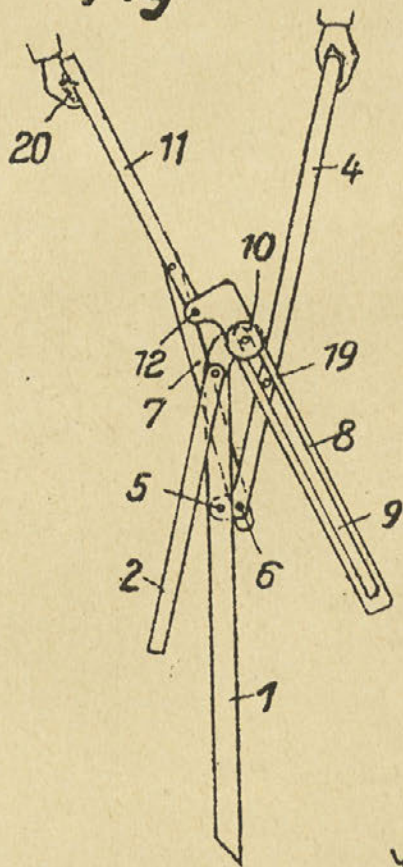

Fig. 5c

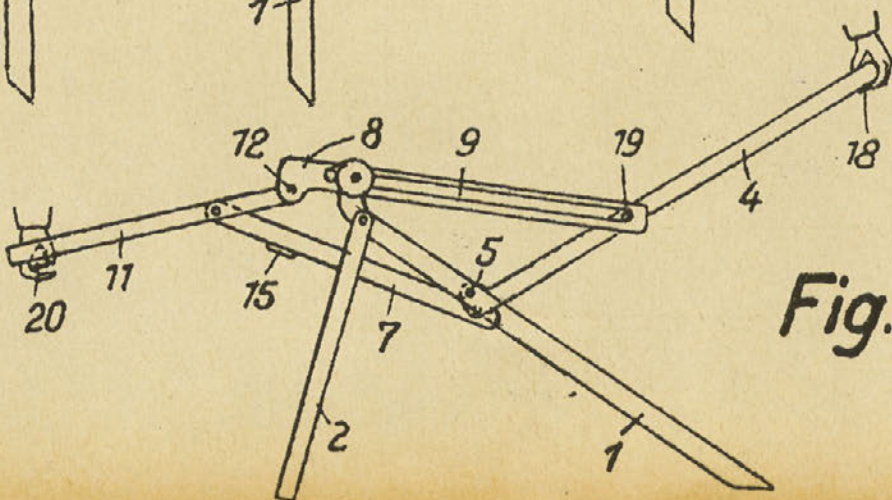
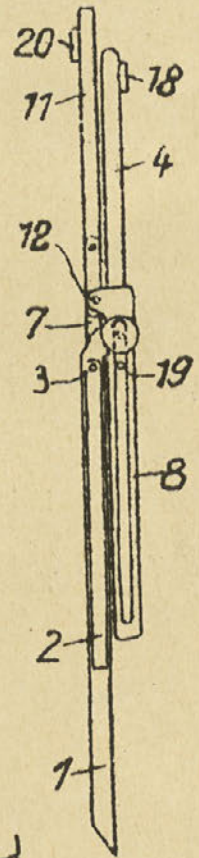

Fig. 5a

Fig. 6

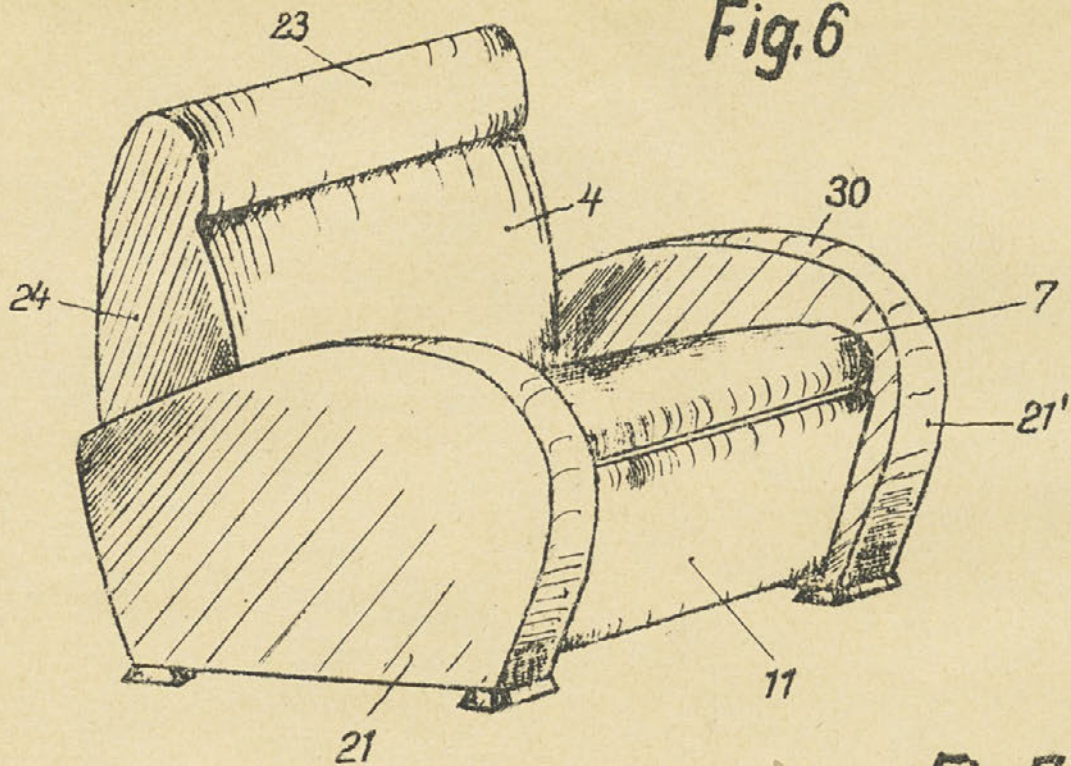

Fig. 7

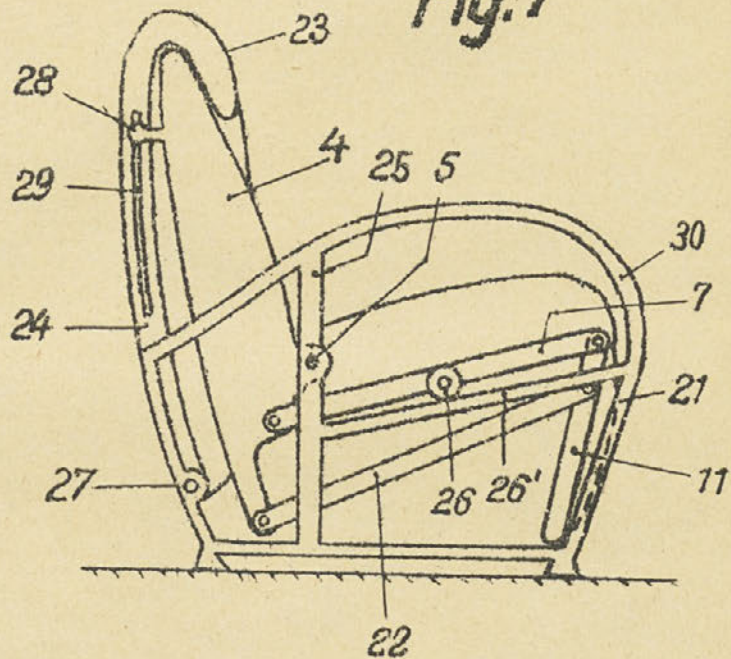
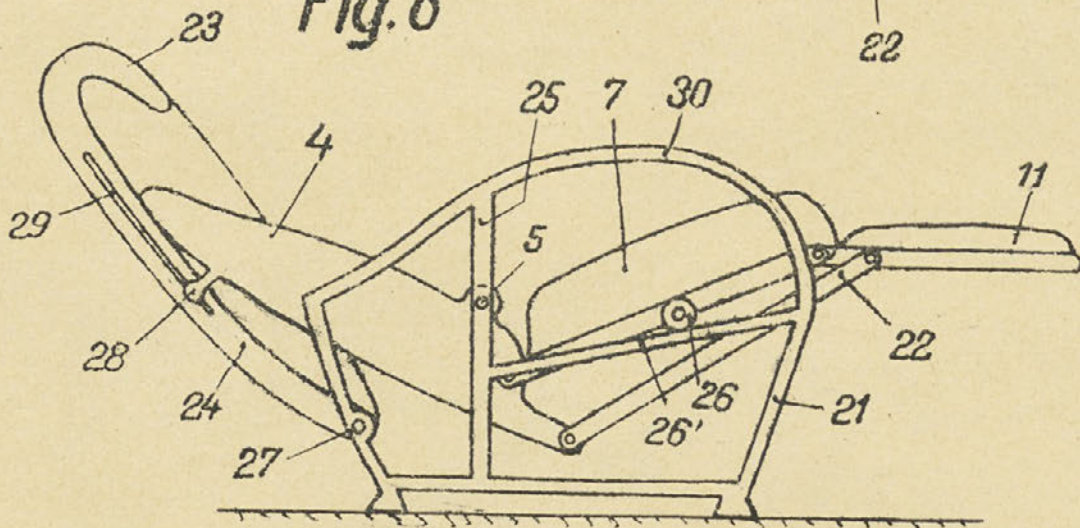

Fig. 8

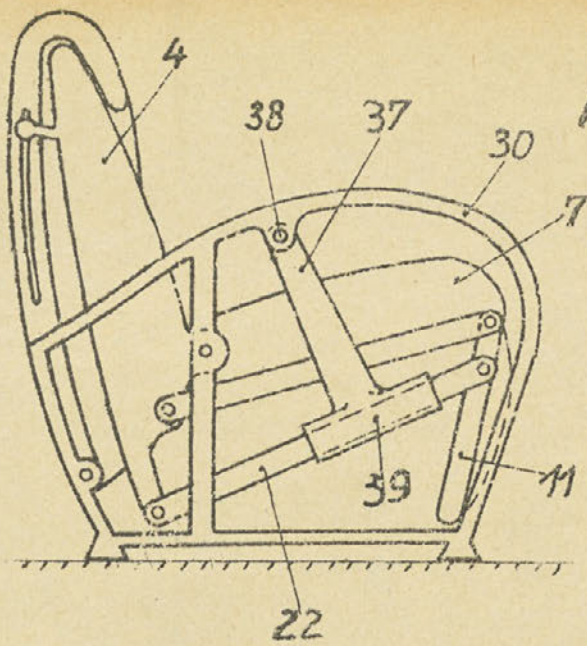

Fig. 11

Ad pat. br. 15988

Fig. 12

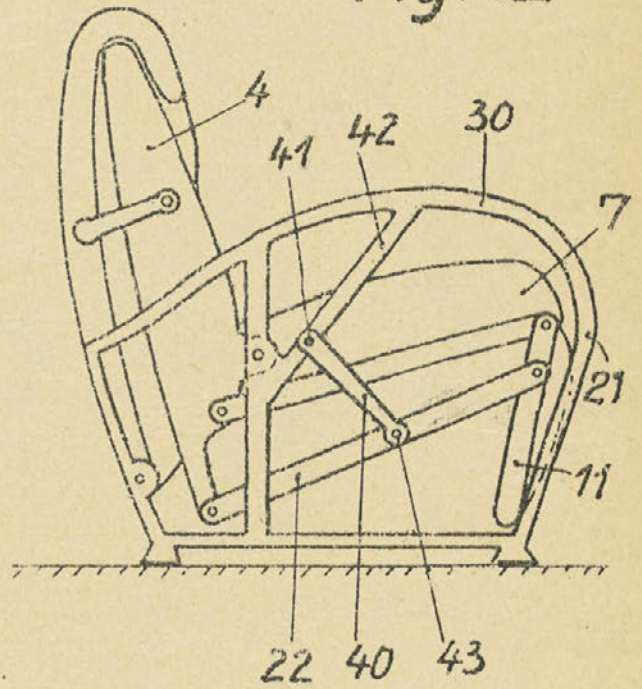

Fig. 13

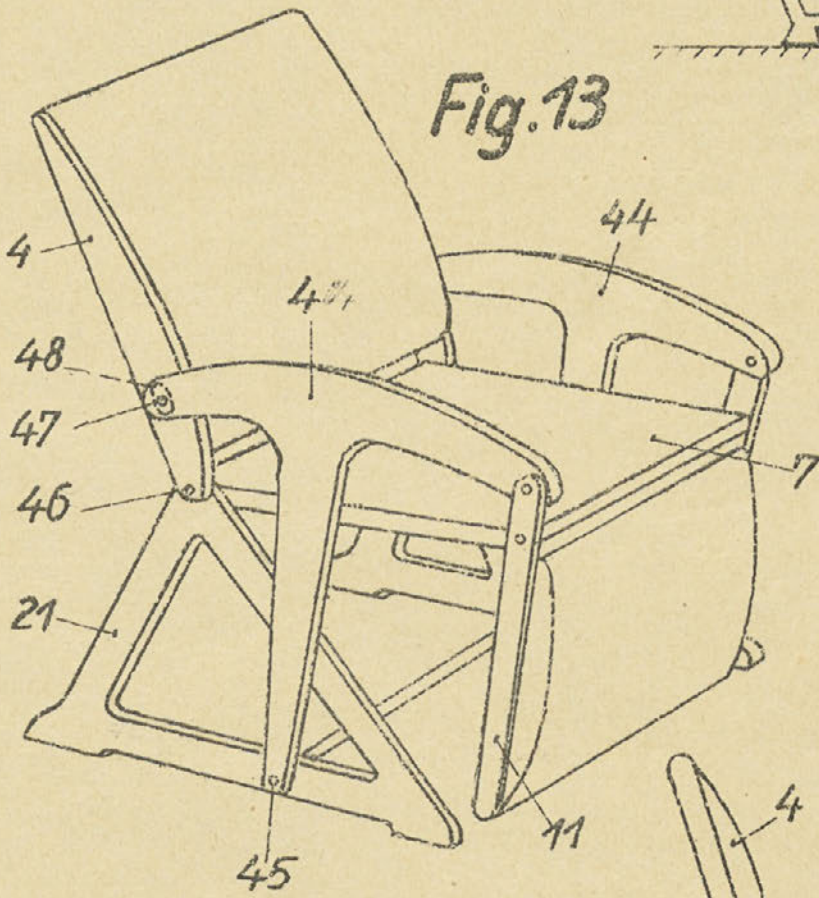

Fig. 14

